

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců JUDr. Jakuba Camrdy a Mgr. Ondřeje Mrákoty v právní věci žalobce: **S. A.**, zast. Mgr. Ing. Janem Procházkou, LL.M.eur, advokátem, se sídlem Karolinská 654/2, Praha 8, proti žalované: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Moravskoslezského kraje**, se sídlem 30. dubna 1682/24, Moravská Ostrava a Přívoz, proti rozhodnutí žalované ze dne 28. 9. 2015, č. j. KRPT-208685-16/ČJ-2015-070022, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 4. 11. 2015, č. j. 19 A 58/2015 – 11,

t a k t o :

- I. Rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne ze dne 4. 11. 2015, č. j. 19 A 58/2015 – 11, a rozhodnutí žalované ze dne 28. 9. 2015, č. j. KRPT-208685-16/ČJ-2015-070022, **se ruší a věc se vrací** žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná **je povinna** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení o žalobě a o kasační stížnosti ve výši **12 342 Kč** k rukám zástupce žalobce Mgr. Ing. Jana Procházký, LL.M.eur, advokáta, se sídlem Karolinská 654/2, Praha 8, do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci a dosavadní průběh řízení

Žalovaná dne 28. 9. 2015 rozhodla, že se žalobce (dále „stěžovatel“) podle § 129 odst. 1 ve spojení s § 129 odst. 3 a 5 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky (dále zákon o pobytu cizinců) zajišťuje za účelem jeho předání podle Nařízení Evropského parlamentu a rady (EU) č. 604/2013, ze dne 26. 6. 2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států (dále „nařízení Dublin III“) s tím, že doba zajištění se stanovuje na 30 dnů, tedy do 27. 10. 2015. Stěžovatel již v žalobě namítal, že žalovaná porušila čl. 28 odst. 2 a 3 nařízení Dublin III a vydáním napadeného rozhodnutí se dopustila protiprávního jednání přinejmenším ve dvou směrech. Jednak žalovaná zajistila stěžovatele na základě předpisu, jehož aplikace na případ

stěžovatele není možná, jednak při rozhodování o zajištění nesprávně posoudila otázku, zda existuje reálný předpoklad, že k předání do jiného členského státu EU ve stanovené lhůtě skutečně dojde.

Žalobu podanou proti napadenému rozhodnutí Krajský soud v Ostravě v záhlaví označeným rozsudkem zamítl; proti napadenému rozsudku stěžovatel podal kasační stížnost, v níž mimo jiné namítá, že se krajský soud dopustil nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky týkající se výkladu pojmu „*vážné nebezpečí útěku*“ ve smyslu čl. 28 odst. 2 nařízení Dublin III.

Usnesením ze dne 24. 9. 2015, č. j. 10 Azs 122/2015 – 88, předložil Nejvyšší správní soud Soudnímu dvoru Evropské unie předběžnou otázku, zda má samotná skutečnost, že zákon nevymezil objektivní kritéria pro posuzování vážného nebezpečí útěku cizince, za následek neaplikovatelnost institutu zajištění dle čl. 28 odst. 2 nařízení Dublin III.

Vzhledem k tomu, že na zodpovězení položené otázky závisí posouzení věci stěžovatele, Nejvyšší správní soud usnesením ze dne 15. 12. 2015, č. j. 5 Azs 231/2015 - 27, řízení o kasační stížnosti přerušil do doby vydání rozhodnutí Soudního dvora EU o položené otázce.

Soudní dvůr Evropské unie vydal dne 15. 3. 2017 ve věci C – 528/15, *Al Chodor*, rozsudek, v němž na položenou otázku odpověděl; odpadl tedy důvod, pro který bylo řízení o kasační stížnosti přerušeno. Nejvyšší správní soud proto v řízení pokračuje.

Ze spisového materiálu bylo zjištěno, že stěžovatel byl dne 26. 9. 2015 ve 23:55 hod. kontrolován hlídkou Policie České republiky v mezinárodním rychlíku R 406 Chopin jedoucího z Rakouska do Německa na trase Vídeň-Berlín přes Českou republiku. Policistům nepředložil platný cestovní doklad ani platné vízum či povolení k pobytu, které by jej opravňovalo ke vstupu a pobytu na území České republiky. Došlo k jeho zajištění dle § 27 odst. 1 písm. d) zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů. Následně bylo zahájeno řízení o správním vyhoštění. Do protokolu stěžovatel za přítomnosti tlumočnicka z jazyka českého do jazyka perského uvedl, že je státní příslušník Iráku, trvalý pobyt má na adrese Irák, Ch. Z této země odešel pěšky bez dokladu mimo hraniční přechod do Istanbulu v Turecku. Z Turecka přeplul lodí do Řecka, odtud odcestoval do Makedonie. V Makedonii pak vozidlem taxi odjel směrem k srbským hranicím. Následně se autobusem dostal k chorvatské hranici. Chorvatští policisté jej s ostatními odvezli autobusem k vlaku směrem do Rakouska. Z Vídně odjel 26. 9. 2015 mezinárodním rychlíkem směr Berlín; jízdenku na rychlík z Vídně do Berlína si nekupoval, protože už neměl žádné finanční prostředky. Do Německa cestuje proto, že tam chce žít a pracovat. V České republice nikdy nebyl, nechce zde zůstat, nemá na území České republiky žádné závazky nebo pohledávky, které by mu bránily ve vycestování z území České republiky, nemá zde ani žádné rodinné vazby. V České republice o azyl požádat nechce, co nejdříve chce opustit území České republiky a odjet do Německa. Správní orgán provedl daktyloskopování na stanici LSS 3000 spojené s lustrací v systémech za účelem ztotožnění v systémech ASIS s negativním výsledkem a EURODAC s pozitivním výsledkem (shoda s X se záznamem v Bulharsku).

Dne 28. 9. 2015 žalovaná vydala rozhodnutí, jímž podle § 50a odst. 3 písm. b) zákona o pobytu cizinců uložila stěžovateli povinnost opustit území České republiky a byla mu stanovena doba k opuštění území České republiky do 10 dnů od doručení rozhodnutí s tím, že pokud v průběhu doby k opuštění území je cizinec zajištěn, běh této doby se zajištěním přerušuje.

pokračování

Rozhodnutím ze dne 28. 9. 2015 č. j. KRPT-208685-16/ČJ-2015-070022, které bylo téhož dne stěžovateli doručeno do vlastních rukou, žalovaná rozhodla, že se stěžovatel podle § 129 odst. 1 ve spojení s § 129 odst. 3 a 5 zákona o pobytu cizinců zajišťuje za účelem jeho předání podle nařízení č. 604/2013 s tím, že doba zajištění se podle § 129 odst. 5 zákona o pobytu cizinců stanoví na 30 dnů, tedy do 27. 10. 2015. Rozhodnutím ze dne 26. 10. 2015 č. j. KRPT-208685-32/ČJ-2015-070022 žalovaná rozhodla, že se doba trvání zajištění podle § 129 odst. 1 ve spojení s § 129 odst. 3 zákona o pobytu cizinců prodlužuje a stanoví se na 14 dnů.

Žalovaná při rozhodování o zajištění vycházela ze zjištění, že stěžovatel vstoupil na území České republiky neoprávněně bez platného víza či povolení k pobytu; tím se dopustil porušení povinností cizince dle § 103 písm. n) zákona o pobytu cizinců, současně jde o žadatele o mezinárodní ochranu v Bulharsku. Vycházela rovněž z toho, že stěžovatel nemá na území České republiky žádné trvale žijící příbuzné, v České republice byl pouze krátkou chvíli, navíc dle jeho vyjádření do protokolu ani neměl v úmyslu se zde usadit; Česká republika nebyla cílem jeho cesty, nýbrž pouze tranzitní zemí, při jeho snaze dostat se do Německa. Dle žalované stěžovatel měl být předán do Bulharska, tedy do země příslušné k posouzení jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany, která se zavázala sdílet hodnoty uznávané Evropskou unií; nepředpokládá se ani, že by mu navrácením mohlo hrozit uložení nebo vykonání trestu smrti, mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání, nebo by mohlo být vycestování žalobce v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

Žalovaná dospěla k názoru, že v případě stěžovatele hrozí nebezpečí útěku z jeho strany; poukázala na to, že sám do protokolu uvedl, že již při svém odjezdu z Iráku bylo cílem jeho cesty Německo. Za účelem dosažení svého cíle opakovaně nelegálně překročil vnější hranice Evropské unie s tím, že cestoval z Turecka až do Rakouska a z trasy, kterou absolvoval, je zřejmé, že jeho cesta skutečně po celou dobu směřovala do Německa. Svým jednáním prokázal, že ve snaze o dosažení svého cíle nemá zábrany porušovat právní předpisy jak evropského, tak vnitrostátního práva a toto jednání nedává záruku, že bude skutečně dobrovolně vyčkávat na území České republiky do doby, než bude předán do Bulharska. Z tohoto důvodu je dle žalované zcela reálné se domnívat, že v případě jeho nezajištění by dokončil svůj úmysl, se kterým přicestoval – opustil by Českou republiku směrem do Německa a existuje tak hrozba nebezpečí útěku.

Žalovaná současně dovodila, že nepřipadá v úvahu uplatnění zvláštních opatření dle § 123b a § 123c zákona o pobytu cizinců, neboť stěžovatel nemá finanční prostředky ve výši předpokládaných nákladů spojených s případnou realizací přemístění a v České republice nežije ani žádný jeho příbuzný či známý, který by ho ubytoval, případně za něho finanční záruku složil. Nadto v jeho případě je užití zvláštního opatření za účelem vycestování neúčinné, neboť úmysl stěžovatele dostat se do Německa byl zřejmý a byl trvalý, bez ohledu na to, přes kterou zemi cestoval. V daném případě dle názoru žalované není stěžovatel schopen splnit povinnosti plynoucí ze zvláštního opatření a současně existuje odůvodněná obava, že by uložením zvláštního opatření byl ohrožen výkon jeho předání, neboť se výslovně vyjádřil, že cílem jeho cesty bylo Německo, do kterého směřoval.

Krajský soud v rozsudku, proti němuž stěžovatel brojí nyní kasační stížností, konstatoval, že za situace, kdy stěžovatel vstoupil na území České republiky neoprávněně bez platného víza či povolení k pobytu a dopustil se tak porušení povinnosti cizince dle § 103 písm. n) zákona o pobytu cizinců, a současně je žadatelem o mezinárodní ochranu v Bulharsku, postupovala žalovaná v souladu s § 50a odst. 3 písm. b) zákona o pobytu cizinců a v souladu s nařízením Dublin III.

Krajský soud neshledal důvodnou ani námitku stěžovatele, že k jeho zajištění došlo na základě rozhodnutí vydaného dle právních předpisů, které jsou neaplikovatelné; k zajištění na základě čl. 28 Dublinského nařízení a tím ani na základě § 129 odst. 1 zákona o pobytu cizinců nemohlo dojít, neboť chybí zákonem stanovená objektivní kritéria pro posouzení existence nebezpečí útěku cizince. Žalovaná správně považovala nebezpečí útěku za běžný neurčitý právní pojem, který na základě svého uvážení v každém jednotlivém případě interpretovala ve vztahu ke konkrétním skutkovým okolnostem. Toto uvážení žalované, resp. kritéria v něm obsažená, přitom ve své podstatě odpovídalo judikatuře Nejvyššího správního soudu; v posuzované věci byla podmínka existence vážného nebezpečí útěku pečlivě vyhodnocena.

II. Podstatný obsah kasační stížnosti a vyjádření žalované

Kasační stížnost stěžovatel podává z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.; namítá nezákonnost rozhodnutí spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Podle názoru stěžovatele v důsledku nesprávného posouzení právní otázky došlo ze strany krajského soudu k porušení čl. 5 odst. 1 a Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Evropská úmluva“). Stěžovatel v řízení před krajským soudem uplatnil mj. námitku, podle které rozhodnutí žalované o zajištění je nutné považovat za nezákonné, neboť k jeho vydání došlo na základě předpisu, jehož aplikace na případ stěžovatele není možná. S odkazem na rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem č. j. 42 A 12/2015 - 78, stěžovatel zdůraznil, že podmínkou možnosti zajištění cizince dle čl. 28 odst. 2 Dublinského nařízení je existence zákonem stanovených kritérií, pro které je možné se v konkrétním případě domnívat, že ze strany cizince hrozí nebezpečí útěku. Vzhledem k tomu, že taková kritéria v zákoně o pobytu cizinců (či jiném zákoně) chybí, má stěžovatel za to, že úprava obsažená v čl. 28 Dublinského nařízení, a tedy možnost zajištění na základě § 129 ZPC, je v České republice neaplikovatelná. Tento závěr však krajský soud v napadeném rozsudku odmítl s tím, že takováto kritéria byla stanovena judikaturou správních soudů, včetně Nejvyššího správního soudu. Názor krajského soudu je podle stěžovatele neslučitelný s čl. 5 odst. 1 Evropské úmluvy tak, jak bylo toto ustanovení interpretováno Evropským soudem pro lidská práva (dále jen „Evropský soud“).

Napadený rozsudek krajského soudu je nezákonný, neboť vytváří právní nejistotu v tom smyslu, že činí posouzení zákonnosti jeho zajištění absolutně nepředvídatelné. V důsledku toho – ať už Dublinské nařízení považuje za zákonnou definici výrazu „nebezpečí útěku“ za nutnou podmínku zajištění či nikoliv – nelze na § 129 zákona o pobytu cizinců, na jehož základě k zajištění stěžovatele došlo, hledět jako na zákon dostatečné kvality ve smyslu čl. 5 odst. 1 Evropské úmluvy. Evropský soud ve svých rozsudcích pravidelně zdůrazňuje, že „jde-li o zbavení svobody, je zvláště důležité, aby byl dodržen obecný princip právní jistoty. Je proto nutné aby podmínky, za kterých podle vnitrostátního zákona může dojít ke zbavení svobody, byly jasně definovány, a aby zákon samotný byl předvídatelný ve své aplikaci tak, aby splnil kritérium zákonnosti stanovené Evropskou úmluvou. Stěžovatel závěrem s odkazem na nejednotnost judikatury krajských soudů uzavírá, že nelze považovat § 129 zákona o pobytu cizinců za zákon dostatečné kvality – tj. „dostatečně dostupný a přesný, aby se zabránilo riziku svévole“ (ESLP, *Rashed v. Česká republika*, rozsudek z 27. 11. 2008, § 69) – tak, aby k jeho zajištění na základě tohoto ustanovení vůbec mohlo dojít.

Z výše uvedených důvodů stěžovatel navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

pokračování

Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedla, že postupovala zcela v souladu se zákonem, shrnula průběh správního řízení a poukázala na důvody, které ji vedly k zajištění. Navrhla kasační stížnost zamítnout.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, a stěžovatel je v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupen advokátem. Poté Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s § 109 odst. 3 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů. Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti.

Kasační stížnost je důvodná.

Soudní dvůr EU ve výše uvedeném rozsudku ze dne 15. 3. 2017 ve věci C-528/15, *Al Chodor*, v bodech 38 - 46 konstatoval, že „podle Evropského soudu pro lidská práva přitom musí být veškeré zřavení svobody zákonné nejen v tom smyslu, že musí mít právní základ ve vnitrostátním právu, ale tato zákonnost se týká také kvalitativní stránky zákona a znamená, že vnitrostátní zákon dovolující zřavení svobody musí být při svém uplatňování dostatečně dostupný, přesný a předvídatelný, aby se zabránilo veškerému riziku svévole (v tomto smyslu viz *ESLP*, 21. října 2013, *Del Río Prada v. Španělsko*, CE:ECHR:2013:1021JUD004275009, bod 125).

Podle související judikatury Soudního dvora je dále třeba zdůraznit, že cílem záruk ve vztahu ke svobodě zakotvených jak v článku 6 Listiny, tak v článku 5 EÚLP je zejména ochrana jednotlivce před svévolí. Aby bylo opatření spočívající ve zřavení svobody provedeno v souladu s tímto cílem, je tedy zejména zapotřebí, aby při něm nebyly orgány vedeny zřímým úmyslem nebo snahou klamat (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 15. února 2016, *N.*, C-601/15 PPU, EU:C:2016:84, bod 81).

Z výše uvedeného vyplývá, že zajištění žadatelů, což je závažný zásah do jejich práva na svobodu, je podmíněno dodržováním striktních záruk, jimiž jsou existence právního základu, srozumitelnost, předvídatelnost, dostupnost a ochrana před svévolí.

Pokud jde o první z těchto záruk, je třeba poukázat na to, že omezení výkonu práva na svobodu je v daném případě založeno na čl. 28 odst. 2 nařízení Dublin III ve spojení s čl. 2 písm. n) tohoto nařízení, které je legislativním aktem Unie. Posledně uvedené ustanovení pak odkazuje na vnitrostátní právo, v němž mají být vymezena objektivní kritéria svědčící o existenci nebezpečí útěku. V této souvislosti vyvstává otázka, jaký druh ustanovení splňuje zřívající záruky, tj. srozumitelnost, předvídatelnost, dostupnost a ochranu před svévolí.

V tomto ohledu je třeba – jak uvedl generální advokát v bodě 63 svého stanoviska – aby pravomoc dotyčných orgánů podle čl. 28 odst. 2 nařízení Dublin III ve spojení s jeho čl. 2 písm. n) provádět individuální posouzení v souvislosti s existencí nebezpečí útěku byla vykonávána v určitých předem stanovených mezích. Proto je zásadní, aby kritéria definující existenci takového nebezpečí, které je důvodem pro zajištění, byla jasně vymezena závažným aktem, jehož uplatňování bude předvídatelné.

S ohledem na účel dotyčných ustanovení a na vysokou úroveň ochrany, jež vyplývá z jejich kontextu, může požadavky na srozumitelnost, předvídatelnost, dostupnost, a zejména na ochranu před svévolí splňovat jedině obecně závažný právní předpis.

Přijímání obecně závazných právních předpisů totiž poskytuje nezbytné záruky, neboť takový předpis upravuje závazným a předem známým způsobem rozhodovací prostor těchto orgánů při posuzování okolností každého konkrétního případu. Jak dále uvedl generální advokát v bodech 81 a 82 svého stanoviska, kritéria stanovená závazným právním předpisem jsou nejhodnější pro účely externí kontroly posuzovací pravomoci těchto orgánů v zájmu ochrany žadatelů před svévolným zňavením svobody.

Z toho plyne, že čl. 2 písm. n) nařízení Dublin III ve spojení s jeho čl. 28 odst. 2 musí být vykládány v tom smyslu, že ukládají povinnost, aby objektivní kritéria, na nichž se zakládají důvody, pro které je možné se domnívat, že žadatel může uprchnout, byla stanovena obecně závazným právním předpisem. Taková ustálená judikatura, jako je judikatura, o níž jde ve věci v původním řízení, která potvrzuje ustálenou praxi cizinecké policie, každopádně nemůže být dostačující.

Nejsou-li uvedená kritéria vymezena takovým právním předpisem, jako je tomu ve věci v původním řízení, musí být zajištění prohlášeno za protiprávní, což má za následek neaplikovatelnost čl. 28 odst. 2 nařízení Dublin III.“

Soudní dvůr EU proto závěrem rozhodl takto: „Článek 2 písm. n) nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013 ze dne 26. června 2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států, ve spojení s jeho čl. 28 odst. 2, musí být vykládány v tom smyslu, že členským státům ukládají povinnost stanovit obecně závazným právním předpisem objektivní kritéria, na nichž se zakládají důvody, pro které je možné se domnívat, že žadatel o mezinárodní ochranu, s nímž je vedeno řízení o přemístění, může uprchnout. Absence takového právního předpisu má za následek neaplikovatelnost čl. 28 odst. 2 tohoto nařízení.“

V posuzované věci žalovaná zajistila stěžovatele za účelem jeho předání do Bulharska podle nařízení Dublin III na základě § 129 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, ve znění účinném ke dni jejího rozhodnutí, podle něhož policie zajistí na dobu nezbytně nutnou cizince, který neoprávněně vstoupil nebo pobýval na území, za účelem jeho předání podle mezinárodní smlouvy sjednané s jiným členským státem Evropské unie přede dnem 13. ledna 2009 nebo přímo použitelného právního předpisu Evropských společenství; policie na dobu nezbytně nutnou zajistí i provázeného cizince v případě, že jeho průvoz nelze z objektivních důvodů dokončit bez nutné přestávky.

Přímo použitelným předpisem dle tohoto ustanovení zákona o pobytu cizinců je nařízení Dublin III, jehož čl. 28 odst. 2 stanoví, že členské státy mohou zajistit dotyčnou osobu za účelem jejího přemístění podle tohoto nařízení, existuje-li vážné nebezpečí útěku na základě posouzení každého jednotlivého případu, a pouze pokud je zajištění přiměřené a nelze účinně použít jiná mírnější donucovací opatření. Jednou z důležitých podmínek pro zajištění dle citovaného ustanovení tohoto nařízení tedy je, že u zajišťované osoby existuje vážné nebezpečí útěku.

Nebezpečím útěku se podle čl. 2 písm. n) nařízení Dublin III pro účely tohoto nařízení rozumí existence důvodů, které se zakládají na objektivních kritériích vymezených právními předpisy, pro které je možné se v konkrétním případě domnívat, že žadatel nebo státní příslušník třetí země nebo osoba bez státní příslušnosti, na které se vztahuje řízení o přemístění, může uprchnout.

Zákon o pobytu cizinců ve znění účinném ke dni rozhodnutí žalované ani jiný zákonný předpis České republiky použitelný na posuzovaný případ však nevymezoval objektivní kritéria pro posuzování vážného nebezpečí útěku cizince dle čl. 2 písm. n) nařízení Dublin III,

pokračování

což má s ohledem na výše uvedené závěry SDEU za následek nezákonnost zajištění cizince (stěžovatele).

Závěr krajského soudu, který aplikovanou vnitrostátní úpravu obsaženou v zákoně o pobytu cizinců neobsahující definici pojmu „vážné nebezpečí útěku“ neshledal nedostatečnou a považoval ji v rámci výkladu neurčitěho právního pojmu za vyložitelnou v souladu s nařízením Dublin III, proto neobstojí. Je třeba plně přisvědčit námitce stěžovatele, že vnitrostátní úprava nedefinovala dostatečným způsobem termín „vážného nebezpečí útěku“. Stěžovatel tudíž nemohl být zajištěn za účelem jeho předání dle nařízení Dublin III. Z tohoto důvodu zároveň neobstojí ani rozhodnutí žalované. Opačný závěr by ostatně znamenal popření, čl. 28 odst. 1 nařízení Dublin III, podle něhož členské státy nezajistí osobu pouze proto, že se na ni vztahuje řízení podle tohoto nařízení.

Nad rámec uvedeného Nejvyšší správní soud konstatuje, že uvedený deficit zákona o pobytu cizinců byl s účinností od 18. 12. 2015 odstraněn novelizací tohoto zákona provedenou zákonem č. 314/2015 Sb., kterým se mění zákon č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 221/2003 Sb., o dočasné ochraně cizinců, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, jímž byl v § 129 zákona o pobytu cizinců za odstavec 3 vložen nový odst. 4, který zní: *„Policie rozhodne o zajištění cizince za účelem jeho předání do státu vázaného přímo použitelným předpisem Evropské unie, pouze pokud existuje vážné nebezpečí útěku. Za vážné nebezpečí útěku se zejména považuje, pokud cizinec pobýval na území neoprávněně, vyhnul se již dříve předání do státu vázaného přímo použitelným předpisem Evropské unie, nebo se pokusil o útěk anebo vyjádřil úmysl nerespektovat pravomocné rozhodnutí o přemístění do státu vázaného přímo použitelným předpisem Evropské unie nebo pokud je takový úmysl zjevný z jeho jednání. Za vážné nebezpečí útěku se dále považuje, pokud cizinec, který bude předán do státu vázaného přímo použitelným předpisem Evropské unie přímo nesousedícího s Českou republikou, nemůže oprávněně samostatně do tohoto státu cestovat a nemůže uvést adresu místa pobytu na území.“* Tuto změnu zákona o pobytu cizinců však není možné v posuzované věci zohlednit, neboť podle § 75 odst. 1 s. ř. s. soud při přezkoumání rozhodnutí vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu a napadené rozhodnutí žalované bylo vydáno již před účinností výše uvedené změny zákona o pobytu cizinců.

Z výše uvedeného vyplývá, že rozhodnutí žalované mělo být krajským soudem zrušeno. Za této procesní situace se již Nejvyšší správní soud nezabýval dalšími námitkami stěžovatele v kasační stížnosti, neboť by to bylo nadbytečné. Tyto námitky totiž za situace, kdy je zjevné, že rozhodnutí krajského soudu i žalované je třeba zrušit a v řízení nebude možné pokračovat, již nemohou mít vliv na posouzení věci.

S ohledem na shora popsané důvody dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že napadený rozsudek krajského soudu i přezkoumávané rozhodnutí žalované jsou nezákonné. Podle § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. proto spolu s napadeným rozsudkem zrušil rovněž přezkoumávané rozhodnutí žalované s tím, že pro tento postup byly dány důvody již v řízení před krajským soudem.

Nejvyšší správní soud v souladu s dikcí § 110 odst. 1 ve spojení s § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. rozhodnutí žalované vrací k dalšímu řízení. Nicméně s ohledem na povahu věci je zřejmé, že žádné řízení již žalovaná nepovede. V této souvislosti odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 11. 2012, č. j. 9 As 111/2012 - 34, publ. pod č. 2757/2013 Sb. NSS, v němž vyslovil, že *„po zrušení rozhodnutí žalovaného o zajištění stěžovatele je nutno na toto rozhodnutí nahlížet, jako kdyby vůbec nebylo vydáno. Neexistuje tak řízení, v němž by mělo být pokračováno, protože podle*

§ 124 odst. 2 zákona o pobytu cizinců je vydání rozhodnutí o zajištění cizince za účelem správního vyhoštění prvním úkonem v řízení. Je-li tedy tento úkon ve formě rozhodnutí zrušen, neznamená to současně, že se věc vrací žalovanému k dalšímu řízení, jak je ve správním soudnictví obvyklé (§ 78 odst. 4 s. ř. s.). Naopak to z povahy věci, která je značně specifická a vyžaduje urychlené vyřízení, znamená ukončení řízení před správním orgánem, aniž by se tím jakkoli zasahovalo do jeho pravomoci, která byla vyčerpána vydáním původního rozhodnutí. Ukončení řízení tímto způsobem koresponduje s požadavkem na okamžité propuštění cizince poté, co bylo rozhodnutí o jeho zajištění za účelem správního vyhoštění zrušeno.“

Z výše uvedených závěrů je třeba vycházet i v posuzované věci, neboť rozhodnutí žalované bylo vydáno podle § 129 odst. 3 zákona o pobytu cizinců, a představovalo tak první úkon v řízení. Tyto závěry tak lze zcela nepochybně přiměřeně použít také v posuzovaném případě, kdy je zjevné, že stěžovatel nemohl být zajištěn za účelem předání podle nařízení Dublin III. Po zrušení přezkoumávaného rozhodnutí žalované tudíž neexistuje řízení, v němž by mělo a mohlo být pokračováno.

Podle § 110 odst. 3 věty druhé s. ř. s. Nejvyšší správní soud v případě, že zruší podle § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. i rozhodnutí žalovaného, rozhodne o nákladech řízení o kasační stížnosti i o nákladech řízení před krajským soudem. Stěžovatel měl ve věci úspěch, podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. mu tedy přísluší právo na náhradu nákladů řízení.

Stěžovatel byl v řízení před krajským soudem a Nejvyšším správním soudem zastoupen advokátem. Ze spisů vyplývá, že v řízení před krajským soudem učinil právní zástupce stěžovatele dva úkony právní služby – převzetí a přípravu právního zastoupení [§ 11 odst. 1 písm. a) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif)] a sepis a podání žaloby [§ 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu]. V řízení před Nejvyšším správním soudem učinil zástupce stěžovatele jeden úkon právní služby, a to sepis a podání kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu], celkem tedy učinil tři úkony právní služby podle advokátního tarifu. Odměna za jeden úkon právní služby činí podle § 7 bodu 5, aplikovaného na základě § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu, 3100 Kč, k níž je podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu je třeba přičíst 300 Kč na úhradu hotových výdajů. Nejvyšší správní soud ověřil, že zástupce stěžovatele je plátcem daně z přidané hodnoty, proto se výsledná částka odměny za zastupování zvyšuje o 21% daň z přidané hodnoty na celkových 12 342 Kč. Tato částka zároveň představuje celkovou výši náhrady nákladů řízení stěžovatele. K jejímu uhrazení byla stanovena přiměřená lhůta třiceti dnů.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 12. dubna 2017

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu